

<https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzLVE0czBVRIZXR2NsTkk0blc4bGNnTjNzbGNF/view> (дата звернення 26.11.2016). – Назва з екрана.

5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/ru/documents/15828.html> /. – Назва з екрана.

УДК 37.091.12:005.962.131(043.2)

Добош О. М.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

АТЕСТАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ПЕДАГОГІВ ЯК АСПЕКТ ЇХ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ВИД ОЦІНЮВАННЯ

Від того, наскільки успішно провідні фахівці зможуть усвідомити інтереси всіх учасників освітнього процесу, залежить майбутнє освіти в цілому.

На кожне нововведення в освіті найбільш чутливо реагують звичайні педагоги, які постійно перебувають в контактi з дитиною та її батьками.

Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII передбачає зміни освітнього процесу, тому педагогам необхідні нові інструменти:

- особистісного та професійного розвитку;
- оптимізації освітнього процесу;
- позитивної комунікації з дітьми;
- партнерської взаємодії з батьками.

Серед основних аспектів професійного розвитку педагога, що відображені в Законі України «Про освіту», розглянемо атестацію та сертифікацію педагогічних працівників.

В основі реформування системи освіти як найважливішої галузі молодій державі, має бути підготовка педагогічних працівників і вдосконалення їх професійного рівня, яке повинно ґрунтуватися на основі чинного законодавства.

У системі управління якістю освіти в закладі дошкільної освіти особливе місце належить атестації педагогічних працівників як складному управлінському інструменту, який:

- спрямований на визначення рівня якості виконання педагогічними працівниками посадових обов'язків, встановлення, перевірку та підтвердження рівня кваліфікації, визначення відповідності займаній посаді;
- сприяє активізації творчої професійної діяльності, підвищенню ефективності праці, а також є формою морального та матеріального стимулювання діяльності педагогів.

В нормативно-правовому врегулюванні окресленого питання протягом останніх кількох років відбулися вагомi зміни, в науковому та освітньому обігу простежується значна кількість наукових досліджень і розробок, що підтверджує актуальність питання.

Так, науковому дослідженню питань атестації приділялась значна увага в роботах А. Белкіна, Н. Давидова, А. Єрмолової, К. Крутій, Л. Купіної, О.Мармази, Л. Покроєвої. Практичні аспекти атестації розглядалися у прикладних статтях Л.Білецькою, О.Малишевою, Н. Омелянченко, Н. Галяпою.

В чинному законодавстві України питанням атестації педагогічних працівників ЗДО присвячені, зокрема, стаття 50 Закону України «Про освіту», частина перша статті 32 Закону України «Про дошкільну освіту», Типове положення про атестацію педагогічних працівників (далі – Типове положення), затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 06.10.2010 № 930, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 4 грудня 2010 р. за № 1255/18550., зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20 грудня 2011 р. № 1473; №1/9-617 від 10.09.13).

Щоб всебічно та комплексно оцінити рівень кваліфікації педагога та ефективність його діяльності, проводять атестацію. Для кожного педагога чергова атестація відбувається не рідше ніж один раз на п'ять років.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

На сьогодні, нормативне визначення терміну атестація, яке розкриває його зміст, саме як багатофункціонального інструменту в системі управління освітою, надано у Типовому положенні.

Зокрема, відповідно до пункту 1.2. Типового положення атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

Згідно з пунктом 1.3. Типового положення метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу.

Крім того, відповідно до частини 1 статті 32 Закону України «Про дошкільну освіту» атестація педагогічних працівників ЗДО незалежно від підпорядкування, типів і форми власності є обов'язковою і здійснюється, як правило, один раз на п'ять років відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

Згідно з частиною 2 цієї статті за результатами атестації педагогічних працівників закладу дошкільної освіти визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, встановлюється його кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії), може бути присвоєно відповідне педагогічне звання вихователям – «Вихователь-методист», а вихователям-методистам – «Старший вихователь», учителям усіх спеціальностей – «Старший вчитель», «Вчитель-методист».

Якщо атестаційна комісія прийме рішення, що працівник не відповідає атестаційним вимогам, це може бути підставою для його звільнення в порядку, встановленому законодавством.

Якщо педагог успішно проходить атестацію, йому підвищують кваліфікаційну категорію. Посадовий оклад підвищується не менше ніж на 10%.

Таким чином, основне призначення атестації працівників полягає у з'ясуванні ступеня відповідності професійного рівня працівника тим стандартам, які вимагає від нього виконувана ним робота.

Статтею 51 Закону України «Про освіту» передбачена сертифікація педагогічних працівників. Сертифікація — це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація відбувається добровільно, виключно за ініціативою педагога. Якщо успішно пройти сертифікацію, це зарахують і як проходження атестації.

Сертифікацію на сьогоднішній час здійснює Український центр оцінювання якості освіти. Український центр оцінювання якості освіти — це державна установа, яка здійснює зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання, здобутих на певному освітньому рівні, а також проводить моніторингові дослідження якості освіти.

Іспит або безпосередня перевірка знань буде лише однією зі складових процесу сертифікації. Перевірятимуть й аспекти педагогічної практики, як-от:

- методи викладання;
- взаємини з дітьми;
- вміння організовувати освітнє середовище тощо.

За результатами успішного проходження сертифікації педагогічному працівнику видається сертифікат, який є дійсним упродовж трьох років. Педагог, який успішно пройшов сертифікацію, отримуватиме додаткову надбавку до заробітної плати — 20% протягом 3 років, поки діє сертифікат. Педагогічні працівники, які мають сертифікат, можуть залучатися до проведення інституційного аудиту в інших закладах освіти, розроблення та акредитації освітніх програм, а також до інших процедур і заходів, пов'язаних із забезпеченням якості та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти.

Таким чином, можемо визначити пріоритети сертифікації:

- добровільна участь;
- зовнішнє оцінювання незалежного експерта;
- підвищена заробітна плата;
- можливість пройти сертифікацію знову, навіть якщо попередня спроба була неуспішною.

Таким чином, атестація та сертифікація має велике значення як для роботодавця, так і для педагогічних працівників. Для роботодавців важливо оптимізувати використання трудових ресурсів, сформувати кадровий резерв,

створити додаткові стимули до підвищення кваліфікації працівників. Педагогічні працівники, проходячи атестацію/сертифікацію, мають можливість зарекомендувати себе як кваліфіковані, компетентні й ініціативні співробітники, забезпечити кар'єрне зростання і збільшення оплати праці.

Список використаних джерел

1. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 № 2628-III. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
2. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 №2145-VIII. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.10 №930 та доповнене певними змінами (№1/9-617 від 10.09.13).

УДК 373.2.09:005.584.1

Добош О. М.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,

Поллогі В. М.,

магістр спеціальності «Освітні, педагогічні науки»,
Мукачівський державний університет

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах розвитку освіти принципового значення набуває пошук нових підходів щодо підвищення якості й ефективності освітньої системи. Якісна дошкільна освіта має відповідати державним вимогам, суспільно-культурним цінностям країни і бути спроможною, задовольнити постійно зростаючі вимоги та потреби споживачів. Усі заклади дошкільної освіти незалежно від підпорядкування, типів і форми власності мають дотримуватися державних вимог до рівня розвиненості та вихованості дитини дошкільного віку, визначених державним стандартом дошкільної освіти України – Базовим компонентом дошкільної освіти.

Якість освіти характеризують як сукупність критеріїв – умов, управління, освітнього процесу і результатів цього процесу. Про умови можна говорити в широкому і вузькому розумінні. На державному рівні – це створення нормативно-правової та науково-методичної бази, фінансове забезпечення, підготовка кваліфікованих кадрів тощо. У межах закладу дошкільної освіти – формування розвивального середовища, добір кваліфікованих кадрів та підвищення їхньої фахової майстерності, організація освітнього процесу тощо.

Проблема підвищення якості освіти нерозривно пов'язана з пошуком

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>